

Till
Socialtjänstnämnden

Slutrapport av utvecklingspartnerskapet "Ett tillgängligt arbetsliv för alla" (ALFA) 2002-2005

Förslag till beslut

Socialtjänstnämnden godkänner rapporten.

Dag Helin

Arion Chryssafis

Bilaga

Slutrapport "Ett tillgängligt arbetsliv för alla" ALFA, 2002-2005
(2006-03-31)

Sammanfattning

I tjänsteutlåtandet redovisas erfarenheter från projektet "Ett tillgängligt arbetsliv för alla" (ALFA).

Verksamheten i ALFA har pågått under perioden maj 2002 till och med december 2005 inom ramen för EQUAL programmet. Projektet har finansierats med stöd från Europeiska socialfonden. Avrapportering har gjorts till Svenska ESF-rådet.

Bakgrund

Sedan april 2002 har projektet, helt eller delvis, redovisats vid fyra tillfällen i socialtjänstnämnden.

1. Förvaltningen redovisade sin medverkan i Equal-projektet ”Ett tillgängligt arbetsliv för alla”, Alfa (tjänsteutlåtandet 2002-04-02) som godkändes av nämnden (2002-04-23).
2. Förvaltningen redovisade en lägesrapport från Alfa-projektet (tjänsteutlåtandet 2003-05-21). Socialtjänstnämnden (2003-06-13) godkände redovisningen och uppdrog åt nämndens presidium att följa projektet.
3. Förvaltningen redovisade en lägesrapport från projektet (tjänsteutlåtande 2004-10-03). Socialtjänstnämnden (2004-10-29) godkände redovisningen och uppdrog åt förvaltningen att i samverkan med kompetensfonden, representanter för kommunstyrelsens handikappråd, funktionshinderombudsmannen, gatu- och fastighetskontoret (tillgänglighetsprojektet) och andra intressenter planera och genomföra utbildningar för att därigenom matcha det behov av kompetens i tillgänglighetsfrågor som saknas i staden.
4. Förvaltningen redovisade en slutrapport av (KCT) Kompetenscenter för tillgänglighet Stockholms verksamhet och stadens planerade arbete inom tillgänglighet, (tjänsteutlåtande 2005-11-04). Socialtjänstnämnden (2005-11-22) godkände redovisningen och beslutade att överlämna rapporten till stadens förvaltningar och bolag.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningsledningen, Europaforum Stockholm.

Förvaltningens synpunkter

Ursprungligen slogs tre EU finansierade projekt samman till ALFA- projektet.

Projektet har drivits i ett utvecklingspartnerskap (UP) med det övergripande syftet att ”utveckla praktiska metoder för att göra alla arbetsplatser tillgängliga för alla människor, oavsett kön, funktionshinder eller etnisk bakgrund”.

Initialt bestod partnerskapet av åtta parter som företrädde brukarorganisationer, företag, utbildningsanordnare, kommunen och universitet/forskarinstitutioner. Vid projekttidens slut fanns fyra av de ursprungliga parterna kvar i UP och ytterligare en part hade tillkommit.

Två företag, Encounter AB och Innotiimi AB fick uppdraget att utvärdera ALFA projektet (i februari 2004) och att följa UP:s arbete till projekttidens slut i december 2005.

Vid utvärderingen konstaterades att:

- Projektets samtliga verksamheter har spridit ökad medvetenhet och kunskap om begreppet tillgänglighet i sina respektive kontaktnät
- Handikappförbundens samarbetsorgan (HSO) , Stiftelsen Hadar och Stockholm stad har alla haft utarbetade personkontakter och kanaler som KCT (Kompetenscentra för tillgänglighet) kunnat nyttja
- Egna erfarenheter av funktionshinder och att det är HSO/Stiftelsen Hadar/Stockholms stad som driver KCT har ingett trovärdighet
- KCT Västerbotten var sist att starta upp verksamheten, inför och under uppbyggnaden har det varit av stort värde under hela projektet tagit del av KCT Skåne och Stockholm erfarenheter.

Vidare konstaterades bl a följande:

- Projektet utgick från två antaganden:
 1. att det skulle bli en ökad efterfrågan på konsulttjänster inom tillgänglighetsområdet (med stöd från arbetet med den nationella handlingsplanen)
 2. att det fanns ett ”stort” antal tillgänglighetskonsulter som skulle matcha denna efterfrågan

Båda antagandena visade sig felaktiga.

- Det krävs mer tid än den aktuella projekttiden för att etablera självbärande verksamheter.
- Mycket arbetstid upptogs av diskussioner kring administration och ekonomi
- Erfarenhetsutbytet mellan KCT och de olika delprojekten kunde ha utvecklats mer systematiskt.

ALFA har varit en experimentell verksamhet inom ramen för EQUAL programmet och det finns flera lärdomar som kan dras från utvecklingsarbetet. Utvärderarna pekar ut tre centrala områden:

1. Samverkan mellan aktörer med delvis skilda målbilder
2. Organisatoriska infrastrukturen för att bygga upp KCT
3. UP: s verksamhet i gränslandet mellan att driva intressepolitik och att bygga upp kommersiell verksamhet.

Utvärderarna har konstaterat att etablering av en verksamhet som KCT:s tar längre tid än den tid som disponerades av projektet. Med ett nytt koncept som KCT:s, tar uppdragen initialt längre tid än vad som kan faktureras eftersom tjänstens innehåll, metodik och organisation av arbetet samtidigt skall utvecklas.

Den marknad som KCT Stockholm har beskrivit består främst av offentliga myndigheter med uppdraget att göra offentliga miljöer tillgängliga genom ”enkelt avhjälpna hinder”.

Under 2004-2005 bedrev KCT Stockholm konsultverksamhet. Uppdragen har förutom informationsinsatser om tillgänglighet bestått av inventeringar, granskningar och förslag på åtgärder i enlighet med Boverkets föreskrifter ”Enkelt avhjälpna hinder” (BFS 2003:19 HIN 1).

Under 2004 genomförde KCT Stockholm en granskning av tillgängligheten i förvaltningens lokaler på Swedenborgsgatan. Resultatet redovisades i en rapport som låg till grund för förvaltningens åtgärdsprogram. KCT har även haft uppdrag från Stokab AB, GFK, Stadsarkivet, Karolinska Institutet, Kooperationens förhandlingsorganisation mfl.

Genom KCT:s arbete har flera arbetsplatser blivit tillgängliga för funktionshindrade och tillgänglighetsarbetet har uppmärksamrats.

Troligtvis kan valet att inte bygga ett regionalt partnerskap ha minskat möjligheterna att skapa ett KCT som var självbärande utifrån regionala förutsättningar.

Efter projekttidens slut valde en av tillgänglighetskonsulterna i KCT Stockholm att fortsätta verksamheten i egen regi. Ännu, i maj 2006, arbetar tillgänglighetskonsulten med verksamhetens innehåll och att få in uppdrag.

Tillgänglighetskonsulten har fortsatt kontakter med de nätverk som skapades under projektiden.

Slutsatser

De konkreta konsultinsatser som gjorts under projektiden har varit till nytta för funktionshindrade och lett till att flera arbetsplatser blivit tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Insatserna har dessutom lett till en ökad medvetenhet och förståelse hos personer utan funktionsnedsättning.

Projektet har dock dragits med strukturella problem och senare svårigheter att implementera vunna erfarenheter då ingen uttalad efterfrågan på tillgänglighetskonsulternas tjänster funnits i staden.

Sedan årsskiftet 2005/06 har socialtjänstförvaltningen inget formellt uppdrag att fortsätta med det påbörjade tillgänglighetsarbetet.